

Rollkommando

Kategorie: Instytucje

Zmotoryzowana jednostka niemieckiej Policji Ochronnej stanowiąca część Policji Porządkowej (Ordnungspolizei, Orpo), wykorzystywana m.in. przy łapankach i deportacjach. Wchodziła w skład Polizei Reserve Bataillon stacjonującego w getcie od lutego 1942 r. W getcie łódzkim niemieckie oddziały zmotoryzowanej policji wykorzystywane były podczas [szpery](#). Świadkiem ich działania był [Oskar Singer](#):

„Budząca grozę scena rozegrała się na Placu Bazarowym. Kiedy po zakończeniu selekcji w innych częściach miasta powrócił tu względny spokój, Prezes wobec straszego głodu zarządził wydawanie kartofli. Dlatego w miejscach dystrybucji na Basarplatz w niekończących się ogonkach ustawiły się setki ludzi. Wtedy nagle zjawili się niemieckie Rollkommando i zaczęto strzelać do stojących w kolejkach – w ciągu kilku sekund panicznego strachu na pół nieżywych z głodu ludzi załadowano na samochody albo pozostawiono leżących na ziemi i umierających we własnej krwi”¹.

Podobne jednostki policyjne operowały m.in. w [Wieluniu](#) i Zduńskiej Woli, gdzie wykorzystywane były w czasie likwidacji gett i przeprowadzanej przez funkcjonariuszy niemieckiego Zarządu Getta (vide) selekcji, w trakcie których wybierano osoby zdolne do pracy, kierowane następnie do getta łódzkiego, pozostałe zaś wysyłano do [obozu zagłady w Chełmnie nad Nerem](#).

Adam Sitarek

Przypisy

1. O. Singer, 1942, wrzesień 16 – Felieton Oskara Singera o wydarzeniach podczas „wielkiej szpery” [w:] Kronika, t. 5, s. 225.

Źródła

O. Singer, 1942, wrzesień 16..., s. 225; Voice/Vision Holocaust Survivor Oral History Archive, relacja M. Watera;

M. Cygański, Policja kryminalna i porządkowa III Rzeszy w Łodzi i rejencji łódzkiej (1939–1945), „Rocznik Łódzki” 1972, t. 16, s. 52–53; A. Galiński, Getto w Zduńskiej Woli, „Biuletyn Głównej Komisji Badania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu” 1993, t. 35, s. 144–145; A. Sitarek, "Otoczone drutem państwo". Struktura i funkcjonowanie administracji żydowskiej getta łódzkiego, Łódź: IPN, 2015, s. 86–87.

Tagi

administracja niemiecka prawo okupacyjne

Data aktualizacji: 30-07-2026

Data dodania: 02-10-2025